

der imidlertid af Rigsdagen i det Hele eller fra den ærede Indenrigsministers Side yttres Ønske om hellere at afgjøre Sagen paa den Maade, den sidste ærede Taler har omtalt, saa kan man maaskee komme dertil, dog med nogen Væmpelse. Det er ganske vist, at naar den 10de Gaards Jorder ikke ville kunne indtages til fri Afbenyttelse, uden at vedkommende Besidder kommer overeens med Bygningernes Eier om Erstatning til ham for den Værdiforringelse, hans Eiendom ved Inddragelsen vil faae, saa er Hovedgrunden til dette Lovforslag fjernet; men jeg kunde dog ikke gaae ind paa, at Spørgsmaalet skulde afgjøres ved Taxation, forsaavidt ikke Parterne i Mindelighed kunde komme overeens. Naar den ærede Taler vil holde sig alene til mindelig Overenskomst, saa kan jeg ikke have den mindste Betænkelse ved at gaae ind paa hans Forslag; men med Hensyn til en Taxation vil han erindre, at i det af ham betegnede Lovforslag, som blev indbragt i den 13de Session, var der ved Taxationen taget et saadant Hensyn til begge Bestanddelene i dette Sameieforhold, at, naar den ene Part ikke vilde overtage den Andens Andeel, saa kunde denne tage det Hele. Der var Parterne altsaa stillede lige, idet den Ene først havde Valget, og derefter den Anden. Her vil Forholdet derimod blive stillet eenfaldigt, saaledes, at Kommissionen vil komme til at udøve sit Tryk paa den ene Part, medens der ikke gives ham nogen Ret til at vælge, hvilken af de to Afgjørelsesmaader han maatte foretrække. Derfor er det, at jeg ikke kan være tilbøjelig til at gaae ind paa, at Besidderen skulde kunne indtage disse Jordløbder i Forbindelse med Bygningerne efter denne Taxation. Men, som sagt, jeg lægger den allerstørste Vægt paa, at Lovforslaget kan gaae igjennem, og jeg lægger tillige den største Vægt paa, hvorledes den ærede Indenrigsminister vil stille sig dertil. Jeg har saaledes anført de Grunde, der bevæge mig til for Diebliffet at foretrække mit Forslag i den Skikkelse, hvori det er indbragt, fremfor det af den ærede sidste Taler antydede, og jeg skal forøvrigt afvente, hvad der fremdeles maatte blive yttret om Sagen, forinden jeg hderligere skal udtale mig.

Indenrigsministeren: Da jeg forleden Dag maatte besvare den af den ærede sidste Taler stillede Forespørgsel, om Bestemmelsen i § 2 i Loven af 19de Februar 1861 var anvendelig paa de Fæstejorder, hvis Eiere ikke tillige eie de tilhørende Bygninger, indsaae jeg meget vel, at Konsekventen af mit Svar vilde medføre, at de Familier, i hvis Brug disse 10de Gaarde have været, vilde rammes meget haardere, naar denne Foranstaltning skete, end Tilfældet vil være med Familier paa andet Fæstegods. Imidlertid kan jeg ikke indrømme, at der er nogen egentlig Besensforskjel imellem disse to Tilfælde. Ogsaa naar almindeligt Fæstegods indbrages i Henhold til Bestemmelsen i Loven af 19de Februar 1861 § 2, tilføies der den sidste Fæsters Familie et ikke saa ringe Tab, da Gaarden paa denne Maade gaaer ud af Familiens Besiddelse. Dette er Noget, der naturligvis ikke kan have været skjult for Regeringen, og Rigsdagen, da denne Bestemmelse blev indsat i Loven af 19de Februar 1861, og det fremgaaer ingenlunde af denne Lov, at man er meget tilbage for det Ubillige og Haarde, der vilde være for de paagjældende Fæstefamilier, naar et Tilfælde som det her omhandlede maatte foreligge. Ligesom jeg derfor maatte erkjende, at den Art Fæstejorder, der her er Tale om, maae være den almindelige Fæstelovgivning undergivne, ligesom de ogsaa maae være de Mobifikationer undergivne, der ved Loven af 19de Februar 1861 ere indførte i den almindelige Fæstelovgivning, saaledes — og det har ogsaa den ærede Forslagsstiller anerkjendt — maatte ogsaa § 2 i denne Lov, hvis min første Besvarelse var rigtig, blive anvendelig paa disse Jorder. Derimod skal jeg paa den anden Side indrømme, at § 2 i Loven af 19de Februar 1861 ikke efter min Opfattelse staaer i det Forhold til Lovens andre Bestemmelser, som den ærede Forslagsstiller syntes at antyde, nemlig saaledes, at den skulde indeholde Begunstigelser for Jordbrodden, og de øvrige Paragrafer derimod Begunstigelser for Fæsterne. Jeg troer tværtimod, at § 2 er indsat netop af Hensyn til Fæstebønderne, den er indsat for ved de Præmier — om jeg saa maa kalde det — der derved stilles Godseierne i Udsigt, at